

KONKURRENSVERKET	
2014 -12- 29	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

KLAGANDE

1. Digital Print Center Europe AB, 556803-9852
2. Nordisk Annonbyrå, 430207-3095

Ombud: Chefsjurist Pär Cronhult och biträdande jurist Viktor Robertson
Box 5625
114 86 Stockholm

MOTPARTER

1. Varbergs kommun
432 80 Varberg

2. Marknad Varberg AB
Box 150
432 24 Varberg

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 5 juni 2014 i mål nr 2979-14 och 3027-14, se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och förklarar att avtalet mellan Varbergs kommun och Marknad Varberg AB är ogiltigt.

YRKANDEN M.M.

Digital Print Center Europe AB och Nordisk Annonbyrå (bolagen) yrkar att Varbergs kommuns avtal med Marknad Varberg AB ogiltigförklaras, alternativt att upphandlingen ska göras om och anför i huvudsak följande.

Vid tidpunkten för ansökan om överprövning hade Marknad Varberg AB fakturerat kommunen med ett belopp om 4 377 500 kronor exklusive moms ”enligt avtal mellan kommunen och bolaget”. Fakturan har betalats av kommunen. Att ett avtal har slutits måste anses uppenbart. Aktuell talan om ogiltighet avser ett avtal om A-tjänster över tröskelvärdet.

Sanktionen om ogiltighet av avtal i 16 kap. 13 § LOU avser enligt såväl lagtextens ordalydelse som dess innebörd avtal som har slutits utan föregående annonsering. Något kontraktsrekvisit kan således inte härledas ur bestämmelsen. Av förarbeten och praxis framgår att sanktionen omfattar avtal i en vidare betydelse än som följer av legaldefinitionen av kontrakt i 2 kap. 10 § LOU. Det har även i doktrin konstaterats att regeln om avtals ogiltighet inte är kopplad till kontraktsbegreppet och att det i svensk rätt inte heller i övrigt uppställs något krav på att avtal ska vara skriftligt och undertecknat av parterna för att kunna göras till föremål för ogiltighet. Det måste anses klart att sanktionen om ogiltighet av avtal i 16 kap. 13 § LOU omfattar alla former av ingångna avtal som en upphandlande myndighet har slutit direkt med en leverantör och som normalt skulle ha föregåtts av ett upphandlingsförfarande enligt LOU. I förevarande mål har det upprättats läsbara dokument och det har heller inte bestritts att det ska ha uppkommit ett bindande uppdragsavtal mellan kommunen och Marknad Varberg AB. Effekten av förvaltningsrättens avgörande riskerar bli att upphandlande myndigheter ges möjlighet att kringgå annonseringskravet i LOU genom att sluta avtal som inte uppfyller de formella kraven för kontrakt i 2 kap. 10 § LOU. Dessa avtal skulle i så fall aldrig kunna göras till föremål för någon effektiv rättsprövning vilket strider mot EU-rätten.

Om kammarrätten skulle finna att avtal inte har slutits mellan kommunen och Marknad Varberg AB har den aktuella upphandlingen ännu inte avslutats. Något hinder mot att pröva det alternativa yrkandet om att upphandlingen ska göras om kan därmed inte föreligga.

Varbergs kommun anser att överklagandet ska avslås och anför i huvudsak följande. Konstruktionen med en öppen ideell förening som part i grundläggande kommunala frågor som näringslivsutveckling m.m. har aldrig varit tänkt som föremål för en kommunal upphandling där kommunen skulle överlåta sådana frågor till annan. Genom att bilda ett kommunalt bolag där dessa frågor ska hanteras och öppna upp detta bolag för ett privat ägande under de premisser och på de villkor som kommunen eftersträvar bildas en plattform som till viss del uppfattas som unik. Det är kommunens uppfattning att kontrollkriteriet är uppfyllt. Kommunen delar förvaltningsrättens bedömning av hur förhållandet mellan Marknad Varberg AB och Varbergs kommun ska definieras.

Marknad Varberg AB anser att överklagandet ska avslås och delar kommunens bedömning.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Bakgrund

Varbergs kommun har utan formellt upphandlingsförfarande enligt LOU upprättat en uppdragshandling avseende perioden 2014-2016 för Marknad Varberg AB, som innebär att detta bolag mot ersättning ska tillhandahålla kommunen tjänster inom näringslivs- och destinationsområdet. Marknad Varberg AB ägs till 67 % av kommunen och till 33 % av den ideella föreningen Marknad Varberg, där privata näringsidkare ingår som medlemmar. I målet är det ostridigt att värdet på avtalsförhållandet mellan Varbergs kommun och Marknad Varberg AB överstiger lagens tröskelvärden och att det uppdrag som givits Marknad Varberg AB inte föregåtts av någon annonsering. Varbergs kommun gör gällande att någon upphandlingsskyldighet enligt LOU inte föreligger eftersom avtalsförhållandet mellan kommunen och Marknad Varberg AB

omfattas av det s.k. inhouse-undantaget i 2 kap. 10 a § LOU samt att avtalsförhållandet inte heller kan ogiltigförklaras eftersom det inte föreligger ett kontrakt i lagens mening.

Har det funnits en skyldighet för kommunen att upphandla den i målet aktuella tjänsten i enlighet med LOU?

Kammarrätten instämmer i förvaltningsrättens bedömning att kontrollkriteriet inte är uppfyllt och att avtalsförhållandet mellan Varbergs kommun och Marknad Varberg AB därför inte omfattas av undantaget i 2 kap. 10 a § LOU. Det har därmed funnits en skyldighet för kommunen att upphandla den i målet aktuella tjänsten i enlighet med bestämmelserna i LOU.

Finns det ett avtal mellan kommunen och Marknad Varberg AB som kan ogiltigförklaras?

Av 16 kap. 13 § första stycket 1. LOU framgår att rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits utan föregående annonsering enligt där angivna bestämmelser.

Som bestämmelsen är utformad innebär den att det ska vara fråga om ett avtal mellan en upphandlande myndighet och en leverantör och det finns således inte något krav på att det ska finnas ett skriftligt kontrakt (jfr prop. 2009/10:180 s. 360). Kommunen har själv anfört att det är fråga om ett avtalsförhållande mellan kommunen och Marknad Varberg AB och enligt kammarrättens mening ger även utredningen i målet stöd för denna bedömning. Det är således fråga om ett avtal som kan ogiltigförklaras med stöd av bestämmelsen i 16 kap. 13 § LOU.

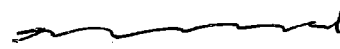
Eftersom det s.k. inhouse-undantaget inte är uppfyllt har, som angetts ovan, Varbergs kommun varit skyldig att upphandla det uppdrag som lämnats till Marknad Varberg AB. Enligt 7 kap. 1 § LOU ska ett upphandlingsförfarande föregås av en annonsering.

Eftersom avtalet har slutits utan föregående annonsering ska avtalet ogiltigförklaras. Med denna utgång saknar kammarrätten anledning att pröva bolagens yrkande om att upphandlingen ska göras om.

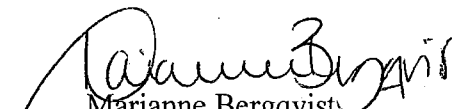
HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

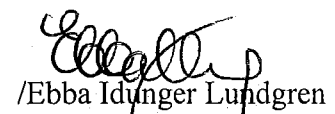
Ingvar Johansson

Niclas Falkendal
referent

Marianne Bergqvist

/Ebba Idunger Lundgren

SÖKANDE

1. Digital Print Center Europe AB, 556803-9852
2. Nordisk Annonsbyrå, 430207-3095

Ombud:

1. Chefsjuristen Pär Cronhult
 2. Biträdande juristen Viktor Robertson
- Box 5625
114 86 Stockholm

MOTPART

Varbergs kommun
432 80 Varberg

SAKEN

Överprövning av ett avtals giltighet enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökningarna om överprövning.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Digital Print Center Europe AB och Nordisk Annonsbyrå (bolagen) ansöker hos förvaltningsrätten om överprövning enligt LOU och yrkar att ett avtal mellan Varbergs kommun och Marknad Varberg AB avseende löpande leveranser av varor och A-tjänster för marknadsföring m.m. förklaras ogiltigt. Bolagen anför i huvudsak följande. Varbergs kommun har slutit avtal med Marknad Varberg AB utan föregående annonsering. Varbergs kommun har inte heller genom annons om förhandsinsyn meddelat sin avsikt att teckna avtal direkt med Marknad Varberg AB. Varbergs kommun har vidare inte annonserat någon upphandling, i vilken Marknad Varberg AB har lämnat ett anbud. Avtalet har ett kontantvärde som överstiger tröskelvärdena enligt LOU. Bolagen är leverantörer av de aktuella tjänsterna och skulle ha kunnat komma ifråga för anbudsgivning i upphandlingen. Genom att avtal har slutits utan föregående annonsering har bolagen lidit skada eller riskerat att lida skada.

Undantaget från LOU är inte tillämpligt på avtalet mellan Varbergs kommun och Marknad Varberg AB. Marknad Varberg AB ägs till 33 procent av privata intressen. Det är uteslutet att en upphandlande myndighet kan utöva kontroll över ett samägt bolag med privata ägarintressen motsvarande den kontroll som myndigheten har över sin egen förvaltning. Varbergs kommun kontrollerar vidare inte majoriteten i Marknad Varberg AB:s styrelse. Fyra av bolagsstyrelsens totalt sju ordinarie ledamöter, inklusive styrelsens ordförande, nomineras av de privata ägarna. Kontrollkriteriet är därför inte uppfyllt. Marknad Varberg AB uppfyller inte heller verksamhetskriteriet.

– Bolagen åberopar skriftlig bevisning i form av bl.a. aktieägaravtal, en faktura, bolagsordning och årsredovisning.

Varbergs kommun anser att ansökningarna ska avslås och anför bl.a. följande. Avtalsförhållandet mellan Varbergs kommun och Marknad Varberg AB är inte att betrakta som ett kontrakt enligt LOU. Kommunens kontroll över Marknad Varberg AB uppfyller lagens kontrollkrav. En majoritetspost om 67 procent av aktierna ger Varbergs kommun en kontroll motsvarande den kontroll som kommunen har över en förvaltning. Avgörande för bedömningen av kontrollkriteriet är aktiebolagslagens regler och de styrdokument som parterna har tagit fram. De framtagna styrdokumenterna, bolagsordningen, ägardirektivet, aktieägaravtalet och uppdragshandlingen, visar att tanken är att kommunen ska ha det bestämmande inflytandet över Marknad Varberg AB. Marknad Varberg AB:s verksamhet utgörs uteslutande av sådant som normalt ses om en av kommunernas hörnstenar i kommunal utveckling.

Varbergs kommuns andel av Marknad Varberg AB ägs av kommunens moderbolag Varbergs Stadshus AB. Styrelsen i Varbergs Stadshus AB består av ledamöter i kommunstyrelsen och kommundirektören är VD för Varbergs Stadshus AB. Marknad Varberg AB ska ingå i den kommunala bolagskoncernen, vilket medför en rapporteringsskyldighet och skyldighet för Marknad Varberg AB:s VD att ingå i de grupperingar som åläggs kommunens förvaltningschefer och bolagsdirektörer. Marknad Varberg AB kommer vidare att omfattas av kommunstyrelsens uppsiktsskyldighet och skyldighet att årligen ta ställning till bolagets verksamhet. Kontrollen av det kommunala uppdraget säkerställs även genom regeln om utseendet av lekmanrevisorer för kommunala bolag.

Styrelsens uppdrag är att se till att Marknad Varberg AB hanterar sitt uppdrag i enlighet med ägarnas vilja. Ägarnas vilja framgår av de styrdokument som ägarna har beslutat om. Varbergs kommun representeras av politiker från kommunstyrelsen. Det är vidare kommunfullmäktige som

utser samtliga styrelseledamöter och ordföranden i bolag där kommunen har ett bestämmande inflytande.

Minoritetsägarna i Marknad Varberg AB kan enligt aktiebolagslagen ha ett visst inflytande över vissa frågor. Om en sådan situation skulle uppkomma skulle det resultera i att samarbetet avbryts. Minoritetsskyddet i aktiebolagslagen kan därför inte uppfattas som en brist på bestämmande inflytande för majoritetsägaren.

Marknad Varberg AB ägs av Varbergs kommun tillsammans med en ideell förening, utan vinstintresse och som är öppen för samtliga näringsidkare i Varbergs kommun. Marknad Varberg AB:s uppgift är att vara kommunen behjälplig med att utveckla det kommunala näringslivet. Det finns således inget vinstintresse för vare sig den ideella föreningen, Varbergs kommun eller för Marknad Varberg AB. Bolagskonstruktionen snedvrider inte konkurrensen eftersom all verksamhet som utförs tillsammans med kommunen kan bedrivas i förvaltningsform. Varbergs kommun kan svårligen upphandla en samtalspart i de kommunala näringslivsfrågorna med ett sådant innehåll som nuvarande samarbete med Marknad Varberg AB erbjuder.

Marknad Varberg AB:s verksamhet bedrivs vidare i huvudsak tillsammans med Varbergs kommun och uppfyller därför verksamhetskriteriet.

– Varbergs kommun åberopar skriftlig bevisning i form av bl.a. sammanträdesprotokoll, bolagsordning, ägardirektiv, aktieägaravtal, uppdragshandling och näringslivsstrategi.

DOMSKÅL

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Med offentlig upphandling avses de åtgärder som vidtas av en upphandlande myndighet i syfte att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal avseende varor, tjänster eller byggentreprenader (2 kap. 13 § LOU).

Med kontrakt avses ett skriftligt avtal med ekonomiska villkor som

1. sluts mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera leverantörer,
2. avser utförande av byggentreprenad, leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster, och
3. undertecknas av parterna eller signeras av dem med en elektronisk signatur (2 kap. 10 § LOU).

Med kontrakt enligt 2 kap. 10 § LOU avses dock inte avtal som sluts mellan en upphandlande myndighet och en juridisk person, om

1. den upphandlande myndigheten utövar en kontroll över den juridiska personen som motsvarar den som den utövar över sin egen förvaltning, och
2. den juridiska personen bedriver huvuddelen av sin verksamhet tillsammans med den eller de myndigheter som kontrollerar den (2 kap. 10 a § LOU).

Av förarbetena till 2 kap. 10 a § LOU (prop. 2011/12:106 s. 125–126) framgår bl.a. följande. Syftet med paragrafen är att införa ett s.k. in house-undantag i LOU som motsvarar kontroll- och verksamhetskriterierna (Teckal-kriterierna) enligt EU-domstolens praxis. Paragrafen är avsedd att tolkas i överensstämmelse med denna praxis. Undantaget från upphandlingsskyldigheten gäller endast i de fall kontroll- och verksamhetskriterierna är uppfyllda. Prövningen av om dessa villkor är uppfyllda måste

ske i varje enskilt fall. Bedömningen av om villkoren är uppfyllda i ett enskilt fall är beroende av samtliga omständigheter i det enskilda fallet. Villkoret i första punkten motsvarar kontrollkriteriet. Vid bedömningen av om kontrollkriteriet är uppfyllt ska enligt EU-domstolen göras en helhetsbedömning. Samtliga relevanta lagbestämmelser och omständigheter ska beaktas (se domarna i mål C-458/03, Parking Brixen, punkt 65, mål C-340/04, Carbotermo, punkt 36, mål C-324/07, Coditel, punkt 28, och mål C-573/07, Sea, punkt 65). Kontrollen över den fristående enheten ska motsvara den kontroll som myndigheten utövar över sin egen förvaltning, men detta innebär inte ett krav på att kontrollmöjligheterna i alla aspekter ska vara identiska. Kontrollen ska emellertid vara effektiv (se domen i mål C-324/07, Coditel, punkt 46). Om ett privatägt företag är delägare i en fristående enhet, om än i minoritetsställning, är det dock enligt EU-domstolen i princip uteslutet att den upphandlande myndigheten kan utöva en kontroll över enheten som motsvarar dess kontroll över den egna förvaltningen (se bl.a. domarna i mål C-26/03, Stadt Halle, punkt 49, mål C-29/04, Mödling, punkt 46, mål C-220/05, Auroux, punkt 64, mål C-324/07, Coditel, punkt 30, mål C-573/07, Sea, punkt 46, och mål C-231/03, Coname, punkt 26).

Efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får allmän förvaltningsdomstol överpröva giltigheten av ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör (16 kap. 4 § 2 LOU).

Rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits utan föregående annonsering enligt 7 kap. 1 eller 2 § LOU (16 kap. 13 § första stycket 1 LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målen är inledningsvis om avtalsförhållandet mellan Varbergs kommun och Marknad Varberg AB omfattas av undantaget i 2 kap. 10 a § LOU.

För att undantaget i 2 kap. 10 a § LOU ska vara tillämpligt krävs att både kontroll- och verksamhetskriterierna är uppfyllda. Beträffande kontrollkriteriet har EU-domstolen, bl.a. i de domar som hänvisas till i förarbetena, slagit fast att privat ägande i ett bolag i princip utesluter att kontrollkriteriet är uppfyllt. Enligt EU-domstolen styrs privata investeringar i företag av överväganden som är specifika för privata intressen och som görs i andra syften än de som eftersträvas av en offentlig myndighet. Tilldelningen av ett offentligt kontrakt till ett halvoffentligt företag utan anbudsinfordran skulle undergräva målsättningen om fri, icke snedvriden konkurrens och principen om likabehandling av intresserade personer, särskilt såtillvida som ett sådant tillvägagångssätt skulle ge ett privat företag som äger en del av detta företag en fördel gentemot sina konkurrenter. EU-domstolen har dock i ett fall godtagit direkt tilldelning av en offentlig tjänst till ett bolag som har både privata och offentliga ägare. I det fallet hade bolaget bildats specifikt för att tillhandahållandet av en offentlig tjänst, vilket utgjorde bolagets enda verksamhetsföremål. Bolagets privata delägare hade dessutom valts ut genom ett offentligt anbudsförfarande. (jfr även EU-domstolens domar i mål C-26/03, Stadt Halle, punkterna 49–51 och mål C-196/08, Acoset SpA, punkt 63).

I förevarande fall framgår det av utredningen att Marknad Varberg AB ägs till 67 procent av Varbergs kommun, genom kommunens bolag Varbergs Stadshus AB. Resterande andel ägs av en ideell förening, vars medlemmar består av näringsidkare i Varbergs kommun. Varbergs kommun har visserligen anfört att Marknad Varberg AB har bildats specifikt för

tillhandahållandet av en offentlig tjänst. Det har dock inte kommit fram att den privata delägaren i Marknad Varberg AB skulle ha valts ut genom ett offentligt anbudsförfarande. Genom att privata företag indirekt är delägare i Marknad Varberg AB, riskerar tilldelningen av offentliga kontrakt till Marknad Varberg AB att missgynna de företag som inte är medlemmar i den ideella föreningen t.ex. näringsidkare utanför Varbergs kommun. På så vis undergrävs målsättningen om en fri och icke snedvriden konkurrens. Redan förekomsten av privat ägande i Marknad Varberg AB utesluter således att kontrollkriteriet kan vara uppfyllt. Vad Varbergs kommun har anfört i övrigt om kommunens kontroll av Marknad Varberg AB, medför ingen annan bedömning. Eftersom kontrollkriteriet inte är uppfyllt, kan avtalsförhållandet mellan Varbergs kommun och Marknad Varberg AB inte anses omfattas av undantaget i 2 kap. 10 a § LOU.

Frågan i målen är här efter om det finns grund för att ogiltigförklara avtalsförhållandet mellan Varbergs kommun och Marknad Varberg AB.

Eftersom undantaget i 2 kap. 10 a § LOU inte är tillämpligt, ska LOU tillämpas på de åtgärder som Varbergs kommun har vidtagit i syfte att tilldelna Marknad Varberg AB ett kontrakt. Värde av avtalsförhållandet mellan Varbergs kommun och Marknad Varberg AB överstiger lagens tröskelvärden och enligt bolagen har Varbergs kommun inte annonserat upphandlingen med Marknad Varberg AB. Varbergs kommun har inte ifrågasatt dessa uppgifter och det har inte heller kommit fram att upphandlingen skulle vara undantagen från annonseringsskyldigheten i 7 kap. 1 § LOU.

Varbergs kommun har dock obesträtt uppgett att det enda avtal som finns mellan kommunen och Marknad Varberg AB rörande löpande leveranser av varor och/eller A-tjänster, utgörs av Kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll från den 17 december 2013 och uppdragshandlingen för Marknad

Varberg AB för perioden 2014–2016. Båda dokumenten har ensidigt utfärdats av Varbergs kommun och har inte undertecknats eller signerats av vare sig företrädare för kommunen eller Marknad Varberg AB.

Det finns visserligen ingen legaldefinition av avtalsbegreppet i LOU. Bestämmelserna i LOU utgör dock i huvudsak en implementering av EU-direktiv och ska därför tolkas mot bakgrund av direktivbestämmelserna. I artikel 1 i rättsmedelsdirektivet¹ anges att avtal enligt direktivet inbegriper offentliga kontrakt, ramavtal, byggkoncessioner och dynamiska inköps-system. Offentliga kontrakt definieras i artikel 1.2 a) i direktivet för den klassiska sektorn² såsom skriftliga kontrakt med ekonomiska villkor som slutits mellan en eller flera ekonomiska aktörer och en eller flera upphandlande myndigheter och som avser utförande av byggtrepenad, leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster i den mening som avses i direktivet. Såsom anförts ovan är Kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll och uppdragshandlingen för Marknad Varberg AB ensidigt utfärdade av Varbergs kommun. Dokumenten uppfyller således inte direktivens definition av ett avtal. Därmed kan dokumenten inte betraktas som ett sådant avtal som kan ogiltigförklaras med stöd av LOU. Det saknas således grund för att ogiltigförklara avtalsförhållandet mellan Varbergs kommun och Marknad Varberg AB. Bolagens ansökningar om överprövning ska därför avslås.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/66/EG av den 11 december 2007 om ändring av rådets direktiv 89/665/EEG och 92/13/EEG vad gäller effektivare förfaranden för prövning av offentlig upphandling rättsmedelsdirektivet

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtrepenader, varor och tjänster framgår att avtal enligt direktivet inbegriper offentliga kontrakt, ramavtal, byggkoncessioner och dynamiska inköpssystem

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.